

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO –PROFILAKTYCZNY**

**Szkoły Podstawowej
im. II Armii Wojska Polskiego
w Bolkowie**

**„Dzisiaj należy wiedzieć, co trzeba
poznawać jutro, by radzić sobie pojutrze”**

2017-2019

Bolków, wrzesień 2017

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”.

(art. 1 pkt 3 ustawy *Prawo oświatowe*)

PODSTAWA PRAWNA PLANOWANIA I DOKUMENTOWANIA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. –Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59) ogłoszona 11 stycznia 2017 r.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r. poz. 356).
3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72.
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
6. Rozporządzenie MENiS z dnia 09.02.2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 10 z 2002., poz. 96
7. Rozporządzenie MEN z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. poz. 703).
8. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.
9. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
10. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
11. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
12. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.
13. Konwencja o Prawach Dziecka.
14. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.

Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny jest istotnym elementem działalności edukacyjnej, wychowawczej i profilaktycznej szkoły. Zawiera systemowe działania, które uzupełniają i wspomagają proces wychowania działaniami z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży, wspierają młodego człowieka w jego rozwoju poprzez ochronę przed pojawiającymi się zagrożeniami i pomoc w usuwaniu ewentualnych nieprawidłowości.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Działania programu skierowane są przede wszystkim do młodzieży szkolnej, obejmują również rodziców i nauczycieli. Uczniowie naszej szkoły to mieszkańcy Bolkowa i okolicznych miejscowości. Duża część dzieci pochodzi z rodzin dotkniętych problemem bezrobocia, a co za tym idzie, biedą i różnymi patologiami społecznymi (m. in. alkoholizm). Wiele rodzin z tego powodu jest niewydolnych wychowawczo. Rodzice uczniów mają niski poziom kompetencji rodzicielskich, nie stawiają granic oraz wymagań własnym dzieciom, nie uczą przestrzegania norm i zasad pracy w grupie. Ponadto możliwości intelektualne naszych uczniów są bardzo zróżnicowane. Możemy poszczycić się uczniami wybitnymi osiągającymi znakomite wyniki na olimpiadach ogólnopolskich, jednak znacząca część ma bardzo ograniczone możliwości intelektualne, a także wielu naszych wychowanków posiada liczne dysfunkcje, tj. dysortografia, dysgrafia, dysleksja itp. Uczniowie ci wymagają stosowania specjalnych metod nauczania ze względu na obniżenie sprawności umysłowej.

Jednak łączy ich jedna wspólna cecha – nie potrafią szanować drugiej osoby, radzić sobie z emocjami w trudnych sytuacjach społecznych, budować satysfakcjonujące relacje z kolegami, koleżankami oraz dorosłymi. Jest to również taki czas, kiedy zaczyna dochodzić do głosu poczucie własnej tożsamości, indywidualności, kiedy człowiek pragnie określić siebie – kim jest obecnie i kim pragnie być.

Ważnym problemem dostrzeganym przez rodziców, nauczycieli a nawet samych uczniów jest agresja wśród nastolatków, uzależnienie od nikotyny. Niezauważalnym elementem w szkole jest problem alkoholu i narkotyków. W wyniku przeprowadzonej ewaluacji i analizie przeprowadzonych ankiet i uwzględnieniu wielu sygnałów ze strony rodziców i nauczycieli wytyczono kilkanaście głównych priorytetów i celów konstruując Program Wychowawczo - Profilaktyczny.

I Wzorzec absolwenta - wychowanka szkoły.

Optymalnym efektem spełnienia celów oraz zadań przyjętych do realizacji funkcji wychowawczych gimnazjum powinien być uczeń, który:

- 1) ma wiedzę oraz umiejętności niezbędne do pokonania z sukcesem kolejnego etapu kształcenia i kontynuowania nauki w dowolnie wybranej szkole;
- 2) potrafi w sposób ukierunkowany i refleksyjny korzystać z różnych źródeł informacji umożliwiających mu gromadzenie i przetwarzanie niezbędnych danych zgodnie z założonymi celami;
- 3) zna co najmniej jeden język obcy i potrafi wykorzystać go w bezpośrednich kontaktach z obcokrajowcami;
- 4) posiada umiejętność skutecznego porozumiewania się i pracy zespołowej oraz rozwiązywania problemów w twórczy sposób;
- 5) dokonuje samooceny i potrafi planować oraz organizować własne uczenie się,
- 6) potrafi planować, opierając się na analizie posiadanych zasobów oraz niezbędnych i możliwych do osiągnięcia celów;
- 7) jest przygotowany do przejścia na siebie odpowiedzialności za swoją przyszłość i świadom związanego z tym wyborem formy kontynuowania edukacji na kolejnym etapie kształcenia;
- 8) z szacunkiem odnosi się do swego państwa i małej ojczyzny, potrafi dbać o ich dobro oraz rozwój;
- 9) posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- 10) jest odporny na niepowodzenia,
- 11) dba o własne zdrowie i bezpieczeństwo,
- 12) postrzega rodzinę jako wartość, znajduje w niej zrozumienie i oparcie w procesie rozwoju,
- 13) prezentuje zachowania prospołeczne, szanuje innych i przestrzega ich prawa.

II Cele i zadania programu.

W zakresie wychowania:

- 1) wprowadzanie ucznia w świat nauki przez poznanie języka, pojęć, twierdzeń i metod właściwych dla wybranych dyscyplin naukowych na poziomie umożliwiającym dalsze kształcenie;
- 2) rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań ucznia;
- 3) wprowadzanie ucznia w świat kultury i sztuki;
- 4) rozwijanie umiejętności społecznych przez zdobywanie prawidłowych doświadczeń we współżyciu i współdziałaniu w grupie rówieśniczej;
- 5) rozwijanie wiedzy uczniów dotyczącej ich zainteresowań, uzdolnień, wartości, temperamentu, stanu zdrowia – jako ważnych czynników wpływających na wybór zawodu,
- 6) podnoszenie kultury osobistej uczniów;
- 7) współpracowanie z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- 8) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- 9) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 10) podejmowanie działań z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.
- 11) rozpoznawanie preferencji zawodowych uczniów,**
- 12) kształtowanie postaw tożsamości narodowej szacunku do symboli narodowych.**

W zakresie profilaktyki:

- 1) zapobieganie przemocy i agresji (drobne bójki, zaczepki, zastraszanie, porachunki środowiskowe);
- 2) budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, udzielanie informacji zwrotnej, radzenie sobie z krytyką;
- 3) motywowanie do nauki i zapobieganie wagarom;
- 4) zapobieganie paleniu papierosów, piciu alkoholu, zażywaniu narkotyków , dopalaczy i innych środków odurzających;**
- 5) zapobieganie przejawom wandalizmu;
- 6) tworzenie bezpiecznej atmosfery w szkole;
- 7) nauka i ćwiczenie zachowań asertywnych;
- 8) nauka umiejętności radzenia sobie z sytuacjami problemowymi;
- 9) nauka kreatywnego rozwiązywania trudności, zwracanie się o pomoc;
- 10) odreagowywanie sytuacji trudnych emocjonalnie w sposób nie zagrażający sobie i innym;
- 11) zwiększenie aktywności rodziców we współpracy ze szkołą;
- 12) zwiększenie kompetencji rodzicielskich w relacjach z dorastającymi dziećmi;

- 13) promocja zdrowego stylu życia;
 14) objęcie uczniów, mających problemy z nauką, pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

III Cele i zadania przyjęte do realizacji funkcji wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

Cele wychowania	Zadania do realizacji
I Rozwój intelektualny, moralny i emocjonalny ucznia	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uaktywnienie młodzieży szkolnej do podejmowania i realizacji własnych przedsięwzięć. ➤ Niezmiennie chwalić uczniów – zwłaszcza słabszych- za <u>rzeczywiste</u> osiągnięcia, za wkładany wysiłek, ponieważ daje im to powód do działań. ➤ Uzmysłowanie uczniom słabym, że ważny jest każdy etap pracy, a szczególnie dokończenie nawet dość żmudnego zadania, ponieważ to pozwala im rozwinąć wiarę we własne siły i możliwości. ➤ Podkreślanie w każdych okolicznościach wagę sukcesu ucznia nawet najdrobniejszego, gdyż poczucie własnej wartości wzmacnia młodzież, budzi entuzjazm i wyzwala ich kreatywną postawę. ➤ Motywowanie uczniów do wszechstronnego rozwoju intelektualnego. ➤ Korzystanie z propozycji kulturalnych szkoły. ➤ Rozwijanie zdolności i talentu ucznia. ➤ Rozbudzanie motywacji do uczenia się i rozwijania własnych umiejętności. ➤ Uczestniczenie we wszystkich formach edukacji europejskiej. ➤ Rozwijanie zainteresowań językowych uczniów. ➤ Ukierunkowanie wszystkich czynności zachowań dziecka w domu, w szkole na ochronę środowiska naturalnego. ➤ Rozwijanie zainteresowań i skłanianie do samodzielnego poznawania świata. ➤ Kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji oraz segregowania i krytycznego odbioru pozyskanej wiedzy. ➤ Przygotowywanie do pracy samokształceniowej i wykorzystywania mediów jako narzędzi pracy intelektualnej. ➤ Tworzenie w szkole warunków do zdobywania wiedzy ze zbiorów biblioteki i czytelní, zbiorów medialnych, Internetu. ➤ Kształtowanie postaw wzajemnej życzliwości, tolerancji, wrażliwości. ➤ Rozwijanie w uczniach postawy ciekawości, otwartości i tolerancji. ➤ Kształtowanie postaw kultury osobistej i kultury słowa. ➤ Kształtowanie umiejętności myślenia i jasnego formułowania wypowiedzi. ➤ Wpajanie szacunku i chęci dążenia do autorytetów. ➤ Wpajanie szacunku wobec osób starszych, chorych, niepełnosprawnych i kształtowanie pomocnej postawy wobec nich. ➤ Kształtowanie postawy miłości ojczyzny. ➤ Zapewnienie warunków do rozwoju religijnego. ➤ Wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną. ➤ Aktywny udział ucznia w życiu rodziny.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Eliminowanie lęku, poczucia upokorzenia i stresu. ➤ Rozwijanie poczucia własnej wartości i samoakceptacji. ➤ Uczenie umiejętności radzenia sobie z trudnymi uczuciami: gniewu, wstydu. ➤ Umiejętne radzenie sobie z krytyką. ➤ Przygotowanie uczniów do wyboru szkoły ponadpodstawowej i ponadgimnazjalnej. ➤ Organizowanie pracy z uczniem zdolnym. ➤ Rozwijanie wśród uczniów umiejętności organizacji uczenia się oraz zamiłowanie do poszukiwania, zgłębiania i dociekania prawdy. ➤ Organizowanie zajęć psychoedukacyjnych. ➤ Umożliwienie uczniom korzystania z zajęć wyrównawczych, logopedycznych i innych zajęć specjalistycznych. ➤ Dostrzeganie w każdym uczniu możliwości rozwijania zdolności. ➤ Umożliwienie uczniom udziału w przedmiotowych kołach, kołach zainteresowań, konkursach i zawodach. ➤ Ukazywanie sylwetek Polaków, których należy stawiać za wzór patriotyzmu. ➤ Budzenie dumy z osiągnięć Polaków. ➤ Rozwijanie postaw szacunku dla symboli narodowych.
II Rozwój społeczny ucznia	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wdrażanie do przestrzegania Kodeksu Przeszkolaka i Statutu szkoły. ➤ Zwrócić uwagę na wysoką kulturę osobistą uczniów uzdolnionych, których pasje, aspiracje i zaangażowanie w naukę mogą być gwarantem wysokiej jakości pracy całej szkoły. ➤ Umiejętne komunikowanie swoich potrzeb i opinii. ➤ Umiejętne rozwiązywanie konfliktów. ➤ Wychowanie do współżycia i współuczestnictwa w grupie. ➤ Zapobieganie i eliminowanie zachowań agresywnych, radzenie sobie z trudnymi emocjami. ➤ Kształtowanie akceptacji osobowości innych, tolerancja. ➤ Wychowanie do demokracji. ➤ Ukazywanie praktycznych zastosowań zasad i procedur demokratycznych w społeczności szkolnej. ➤ Umożliwienie rozwijania umiejętności prezentacji własnego stanowiska w dialogu z innymi i demokratycznego współdecydowania. ➤ Kształtowanie umiejętności oraz postaw podporządkowania się wymogom procedur demokratycznych we wspólnym działaniu (np. zespole klasowym, samorządzie uczniowskim...). ➤ Uświadamianie uczniom ich praw i obowiązków, czuwanie nad ich przestrzeganiem. ➤ Poszanowanie symboliki i tradycji szkolnych. ➤ Przygotowanie do życia w cywilizacji technicznej- zapobieganie uzależnieniom behawioralnym. ➤ Przygotowanie do aktywnego i odpowiedzialnego życia w społeczeństwie informacyjnym. ➤ Rozwijanie i pogłębianie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej oraz narodowej wspólnoty obywateli państwa polskiego. ➤ Zapoznanie uczniów z prawami dziecka.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie współpracy międzynarodowej. ➤ Uświadomienie wpływu zjawiska „Cyberprzemocy” na samoocenę i zachowania destrukcyjne. ➤ Budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich, zapobieganie mobingowi. ➤ Kształtowanie szacunku do cudzej własności, zapobieganie aktom wandalizmu. ➤ Budowanie hierarchii i systemu wartości. ➤ Podejmowanie działań z zakresu wolontariatu. ➤ Wspomaganie uczniów w rozwoju psychospołecznym poprzez stosowanie pochwał, nagród, wskazywanie właściwych postaw. ➤ Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego oraz poszanowania godności. ➤ Wdrażanie do bezkolizyjnego funkcjonowania w grupie i społeczeństwie. ➤ Zapoznanie z Regulaminami Szkoły. ➤ Systematyczne wdrażanie do przestrzegania przez uczniów, nauczycieli rodziców Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz Konwencji o Prawach Dziecka. ➤ Włączanie uczniów do masowego udziału w uroczystościach szkolnych, klasowych środowiskowych. ➤ Zapewnienie uczniom działań zmierzających do ochrony przed wszelkimi formami przemocy.
<p>III Kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych.</p> <p>Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej i społecznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kształtowanie podstaw rozumienia ważnych wydarzeń życia gospodarczego w kraju i na świecie. ➤ Pogłębianie rozumienia pojęć i wartości niezbędnych do zrozumienia życia gospodarczego i społecznego. ➤ Rozwijanie ducha przedsiębiorczości. ➤ Rozbudzanie wyobraźni, pomysłowości na temat przyszłej aktywności zawodowej i gospodarczej. ➤ Wstępne przygotowywanie uczniów do aktywności zawodowej i odnalezienia się na rynku pracy. ➤ Kształtowanie podstawowych zdolności do odnajdywania swojego miejsca w życiu gospodarczym w warunkach gospodarki rynkowej i zmiennego rynku pracy (poprawność komunikowania się, podstawy autoprezentacji, praca w zespole). ➤ Rozwijanie kreatywnej postawy wobec siebie i otaczającej rzeczywistości. ➤ Wdrażanie do demokracji i samorządności. ➤ Dbłość o poszanowanie symboliki narodowej oraz dorobku historycznego kraju.
<p>IV Przygotowanie do korzystania z dziedzictwa kulturowego własnego regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budzenie zainteresowania szeroko rozumianą przestrzenią geograficzną (własnym regionem, terytorium Polski, Europy, światem), dostrzeganie związków w niej zachodzących oraz przygotowanie do swobodnego poruszania się w niej. ➤ Rozwijanie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i jej związków z historią i kulturą narodu oraz tradycji własnej rodziny. ➤ Budowanie świadomości wartości, jakimi są własny region i kraj oraz ich dziedzictwo kulturowe. ➤ Zawieranie kontaktów z osobami i instytucjami zajmującymi się ochroną i pomnażaniem dziedzictwa kulturowego w regionie.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kształtowanie w uczniach poszanowania innych narodów, systemów wartości i sposobów życia oraz poczucia odpowiedzialności za swoje środowisko życia (geograficzne i społeczne), gotowości uczestniczenia w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności. ➤ Wskazywanie przykładów umożliwiających integrację z kulturą regionu. ➤ Udział w lokalnych inicjatywach kulturalnych. ➤ Umożliwienie uczniom dostępu do uczestnictwa w różnych formach edukacji europejskiej. ➤ Kształtowanie poczucia więzi i przynależności do rodziny, społeczności szkolnej, lokalnej, regionalnej i kraju oraz innych narodów: <ul style="list-style-type: none"> • prawa i obowiązki członków rodziny, • zwyczaje i obyczaje • historia Polski, patriotyzm.
V Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pomoc w rozwiązywaniu problemów i pokonywaniu trudności okresu dorastania. ➤ Pomoc we właściwym przeżywaniu okresu dojrzewania. ➤ Promowanie integralnej wizji seksualności człowieka; ukazanie jedności pomiędzy aktywnością seksualną a miłością i odpowiedzialnością. ➤ Wzmacnianie procesu identyfikacji z własną płcią. ➤ Współpraca z rodzicami w zakresie prawidłowych relacji między nimi a dzieckiem. ➤ Pomoc w kształtowaniu pozytywnego stosunku do płciowości i odnoszeniu jej do wartości nadrzędnych, takich jak poszanowanie życia, miłość, małżeństwo, rodzina, akceptacja i szacunek w relacjach interpersonalnych. ➤ Kształtowanie umiejętności obrony własnej intymności i nietykliwości seksualnej oraz szacunku dla ciała innej osoby. ➤ Kształtowanie pozytywnych wzorców dojrzałego funkcjonowania w rodzinie. ➤ Stymulowanie procesu samowychowania.
VI Prawidłowy zdrowotny i fizyczny rozwój dziecka	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stwarzanie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu. ➤ Rozbudzenie zainteresowań dziecka własnym zdrowiem i rozwojem, ułatwianie nabywania podstawowych umiejętności dbania o swoje zdrowie. ➤ Poznawanie zagrożeń cywilizacyjnych oraz nabycie umiejętności właściwego zachowania się w przypadku kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi, toksycznymi, łatwopalnymi, wybuchowymi i niewypałami. ➤ Propagowanie zdrowego stylu życia – przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii. ➤ Uwrażliwienie na negatywny wpływ sekt i grup przestępczych. ➤ Przygotowanie do umiejętnego korzystania z mass mediów. ➤ Pomoc psychologiczna i pedagogiczna dzieciom ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi oraz dzieciom wywodzącym się z rodzin dysfunkcyjnych- z zaburzeniami emocjonalnymi, niedostosowanymi

	<p>społecznie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stymulowanie fizycznego rozwoju dziecka. ➤ Stwarzanie warunków do prawidłowego rozwoju fizycznego; ➤ Kształtowanie wśród uczniów właściwych nawyków higienicznych (higiena ciała, odzieży, obuwia, miejsca pracy, nauki, wypoczynku, higiena okresu dojrzewania). ➤ Przygotowanie uczniów do umiejętnego spędzania czasu wolnego, do racjonalnego zagospodarowania tego czasu oraz racjonalnego odżywiania, aby zapobiegać m. in. otyłości, niedowadze, wadom postawy. ➤ Kształtowanie u uczniów wrażliwości na zagrożenia i niebezpieczeństwo środowiska ze strony <ul style="list-style-type: none"> a) urządzeń i wytworów techniki b) przedmiotów niebezpiecznych i toksycznych c) Internetu. ➤ Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat radzenia sobie w sytuacjach trudnych, aby uniknąć konsekwencji w postaci zaburzeń odżywiania.
<p>VII Rozwijanie wiedzy uczniów dotyczącej ich zainteresowań, uzdolnień, wartości, temperamentu, stanu zdrowia – jako ważnych czynników wpływających na wybór zawodu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wstępna diagnoza psychologiczno-pedagogiczna uczniów. ➤ Zakwalifikowanie uczniów do różnych form pomocy i zajęć pozalekcyjnych. ➤ Zbadanie zapotrzebowania w zakresie działań doradczych. ➤ Wstępna identyfikacja predyspozycji indywidualnych. ➤ Zapoznanie rodziców z Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego. ➤ Uświadomienie rodzicom czynników trafnego wyboru kariery zawodowej. ➤ Zapoznanie uczniów i rodziców z rynkiem pracy i rodzajami zawodów. ➤ Podsumowanie i ostateczna modyfikacja samooceny uczniów w kontekście predyspozycji zawodowych. ➤ Zapoznanie uczniów, rodziców i nauczycieli z systemem szkolnictwa, ofertą edukacyjną oraz zasadami i terminami naboru do szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych.

Terminy realizacji:

Przyjmując, że podstawą oddziaływań edukacyjnych szkoły jest korelacja działań dydaktycznych i wychowawczych, cele oraz zadania wychowawcze szkoły realizowane będą w ramach wszystkich zajęć edukacyjnych i obejmować będą działania wynikające z pojmowania wychowania jako zadania edukacyjnego każdego nauczyciela, dokonywanego poprzez realizację poszczególnych lekcji, działań podejmowanych w ramach godzin wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych, imprez i uroczystości szkolnych oraz poprzez działania nauczycieli pełniących obowiązki wychowawców klasowych, zgodnie z planami wychowawców, pedagogów, psychologa, zespołu wychowawczego.

IV Metody pracy.

Informacyjne

– dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków ryzykownych zachowań w celu umożliwienia uczniom podjęcia racjonalnych wyborów:

- wykład, dyskusja, filmy, ulotki, książki, plakaty, programy profilaktyczne, udział w przedstawieniach teatralnych itp.

Edukacyjne

- uczenie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych:
- warsztaty psychologiczne, treningi umiejętności społecznych, aktywny udział w życiu szkoły.

Alternatywne

- proponowanie różnorodnych działań o pozytywnym charakterze i angażowanie w nie uczniów:
- zajęcia pozalekcyjne, kółka zainteresowań, zajęcia sportowe, konkursy, wycieczki, wyjazdy, itp.

V Formy pracy.

Uczeń :

- indywidualna rozmowa,
- lekcja wychowawcza,
- warsztaty psychologiczne,
- treningi umiejętności społecznych,
- udział w programach profilaktycznych,
- zajęcia pozalekcyjne,
- udział w samorządzie uczniowskim,
- udział w uroczystościach szkolnych,
- lekcje religii,
- system oceniania zachowania,
- wycieczki, wyjazdy,
- terapia pedagogiczno – psychologiczna.

Rodzice :

- rozmowa indywidualna,
- wywiady,
- prelekcje, warsztaty, ulotki,
- udział w życiu szkoły.

Nauczyciele:

- wewnątrzszkolne formy doskonalenia,
- czynny udział w formach pracy uczniów i rodziców,
- pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień,
- warsztaty z uczniami, apele profilaktyczne, rozmowy z uczniami i rodzicami,
- indywidualne konsultacje z pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym.

VI Zadania do realizacji.

1. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,

- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

2. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

3. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasad usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,

- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

4. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

5. Doradca zawodowy

- Prowadzenie indywidualnych i grupowych zajęć edukacyjnych, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej,
- Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej szkoły w zakresie poradnictwa zawodowego,
- Organizacja spotkań informacyjno-doradczych z uczniami, nauczycielami i rodzicami,
- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.

6. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

7. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,

- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VII Zasady i formy współpracy z rodzicami.

Współdziałanie wychowawcze szkoły z rodzicami ma na celu dobro poszczególnych uczniów i ogółu społeczności uczniowskiej (klasowej, szkolnej) oraz usprawnienie pracy wychowawcy z uczniami w szerokim jej rozumieniu. Współpraca szkoły z rodzicami powinna przebiegać według następujących zasad:

- 1) partnerstwa,
- 2) wielostronnego przepływu informacji,
- 3) jedności oddziaływań,
- 4) aktywności i systematyczności.

Formy współpracy wychowawczej z rodzicami to:

- 1) spotkania z dyrekcją i radą szkoły,
- 2) spotkania zbiorowe,
- 3) spotkania okolicznościowe,
- 4) spotkania z okazji uroczystości i imprez klasowych lub szkolnych,
- 5) spotkania i konsultacje indywidualne,
- 6) kontakty korespondencyjne,
- 7) wizyty domowe, wywiady środowiskowe przeprowadzane przez wychowawcę i pedagoga szkolnego.

VIII Współpraca z innymi instytucjami.

- Biblioteka Publiczna w Bolkowie,
- Nadleśnictwo Jawor,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Jaworze,
- Monar w Jeleniej Górze,
- Komisariat Policji w Bolkowie i Jaworze,
- Sąd Rodzinny w Kamiennej Górze,
- Kurator społeczny,
- GMOPS w Bolkowie,
- Kościół Katolicki,
- MGOKSiR w Bolkowie,
- Ośrodek Zdrowia w Bolkowie – pielęgniarka,
- Inspektorat Sanitarny w Jaworze,
- Ochotnicze Hufce Pracy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinnej w Jaworze,
- Świetlica Socjoterapeutyczna w Bolkowie.

Zadania realizowane przy współpracy ze środowiskiem

Zadanie	Podmiot współpracy	Dowody realizacji
Organizowanie imprez okolicznościowych i obchodów świąt narodowych	Urząd Miasta Bolków, MGOSiR w Bolkowie, Biblioteka Publiczna w Bolkowie	Scenariusze imprez

Pomoc dla uczniów z rodzin dotkniętych problemami	GMOPS w Bolkowie	Protokoły spotkań w zespole interdyscyplinarnym
Rozwijanie tożsamości narodowej i społecznej – spotkania z kombatantami, żołnierzami	Polski Związek Kombatantów	Scenariusze spotkań
Ochrona środowiska naturalnego (zbiórka makulatury, baterii, festyny ekologiczne)	Urząd Miasta Bolków	Sprawozdania, scenariusze
Organizowanie wsparcia dla najuboższych uczniów	Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, TPD	Sprawozdania z akcji
Organizowanie pomocy na rzecz zwierząt	Nadleśnictwo Jawor, Schronisko Jawor	Sprawozdania
Działania w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia	Monar Jelenia Góra, Stowarzyszenie Sodalis , Inspektorat Sanitarny w Jaworze.	Sprawozdania
Patrole w czasie dyskotek i imprez szkolnych.	Policja	Pisemne porozumienie Komendantem Policji Bolkowie z w
Kontrola uczniów przebywających poza terenem szkoły w czasie trwania lekcji.	Policja	Pisemne porozumienie Komendantem Policji Bolkowie z w
Egzekwowanie zakazu sprzedaży alkoholu i papierosów nieletnim.	Policja	Pisemne porozumienie Komendantem Policji Bolkowie z w
Pomoc materialna zgodna z programami rządowymi.	Dyrektor	Lista uczniów.
Zadanie	Odpowiedzialni i świadczący pomoc	Dowody realizacji
Patrole w czasie dyskotek i imprez szkolnych.	Policja	Pisemne porozumienie Komendantem Policji Bolkowie z w
Kontrola uczniów przebywających poza terenem szkoły w czasie trwania lekcji.	Policja	Pisemne porozumienie Komendantem Policji Bolkowie z w
Egzekwowanie zakazu sprzedaży alkoholu i papierosów nieletnim.	Policja	Pisemne porozumienie Komendantem Policji Bolkowie z w
Pomoc materialna zgodna z programami rządowymi.	Dyrektor	Lista uczniów.

IX Przewidywane efekty podjętych działań wychowawczych i profilaktycznych.

1. W bibliotece i świetlicy szkolnej znajdują się materiały, ulotki, plakaty tematyczne i publikacje dotyczące profilaktyki.
2. Tworzony jest bank publikacji i scenariuszy wypracowany przez nauczycieli naszej szkoły.
3. Beletrystyka dotycząca zagrożeń – narkomania, bulimia, anoreksja, sekty, alkoholizm.
4. Spada wskaźnik uczniów opuszczających zajęcia lekcyjne.
5. Zmniejsza się wskaźnik występowania agresji i przemocy.
6. Uczniowie chętnie i aktywnie uczestniczą w promocji zdrowego stylu życia (promowanie abstynencji tytoniowej, alkoholowej; zanika moda na palenie, picie).
7. W szkole prowadzone są wartościowe programy dla uczniów.
8. Wzrosła motywacja uczniów do nauki. Uczniowie chętnie biorą udział w różnych konkursach i zawodach. Stopniowo poprawia się aktywność samorządność uczniów.
9. Coraz więcej uczniów uprawia różne dyscypliny sportowe. Idą za tym sukcesy w lokalnych rozgrywkach i zawodach.

10. Coraz mniej czasu uczniowie spędzają przed telewizorem, wybierając inne formy, które oferuje im szkoła we współpracy z instytucjami lokalnymi.
11. Wszyscy w szkole przestrzegają kultury słowa.
12. Postawy nauczycieli – wychowawców wpływają na właściwą postawę uczniów i dążenie ich do bycia lepszym, wolnym od przemocy, agresji, nałogów.
13. Rodzice chętnie uczestniczą w oferowanych im programach, warsztatach.
14. Stosują zasady profilaktyki domowej. Coraz więcej rodziców jest przekonanych, że profilaktyka i współdziałanie rodziców, uczniów i szkoły jest drogą do zapobiegania kryzysom i patologiom w rodzinie.
15. Dzięki atmosferze wytworzonej w szkole uczniowie klas pierwszych szybko adaptują się w nowym środowisku.
16. Uczniowie dbają o higienę osobistą.

X Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą pedagogiczną szkoły w dniu